

E K Ō

回

向

September 1997

Nr 74

Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w.

Pretoriastraat 68
B-2600 Antwerpen-Berchem

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN : 1370-0243

Afgiftekantoor : Antwerpen X-drive-in

I n h o u d

Editoriaal : Praktijk-perikelen	1
Shinran Shonin : Jodo-Wasan 52 - 55	3
K. Haemers : Het Vimalakirti-nirdesa sutra (5)	8
Sh.A.Peel : Vroege Geschiedenis van het Boeddhisme in België	14
L. Van Schoors : Enkele Gedachtenbij O-Bon	18
K. Haemers : Concentratie, bedoelt U ?	24
R. Van den Langenbergh : Wat belangrijk is...	28
Jikoji-Nieuws	31

Eindredactie : Yuho B. Van Parijs

Noch de redactie noch het Centrum voor Shin-Boeddhisme zijn gebonden door de bijdragen van derden, die overigens niet noodzakelijk de zienswijze van de redactie weergeven. Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdrage.

Het Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w. en de Shin-Tempel JIKOJI erkennen de spirituele en morele autoriteit van de Jōdo-Shinshū Hongwanji-ha (Kyoto) in de personen van Hoofdabt Go-Monshu Koshin Ohtani en van Ere-Hoofdabt Zenmon Kosho Ohtani, maar zijn voorts organisatorisch en financieel autonoom. Hun werking is dus afhankelijk van uw medewerking, uw waardering en uw steun.

Onze bankrekening (voor België) is 408-2066511-88, op naam van Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w., 2600 Berchem-Antwerpen. Voor Nederland en buitenland, bij voorkeur op postgiro 000-0173766-39, op naam van A.Peel, B-2600 Berchem-Antwerpen, België.

EDITORIAAL

Praktijk-perikelen

Iemand die voor het eerst met de Reine-Landling in aanraking komt - en dan vooral met de Jodo-Shinshuleer van Shinran - kijkt waarschijnlijk raar op wanneer het onderwerp op het gebied van 'praktijk' komt. Men stelt zich immers een boeddhist voor als iemand die hele dagen als een rots zit te mediteren of sutra's zit te chanten, iemand die zich onophoudelijk zit af te vragen of zijn handelingen moreel al dan niet correct zijn. Ja, een boeddhist is in het Westen iemand die zich - zij het dan misschien alleen uiterlijk - met al deze dingen bezig houdt.

En dan zijn er de Shinboeddhisten : ze eten vlees, ze drinken een pint, ze vloeken en maken plezier, en af en toe, ja, héél af en toe hoort men ze de woordjes 'NAMU AMIDA BUTSU' prevelen. En als men ze dan vraagt hoe dat nu eigenlijk zit met de praktijk die, naast de doctrine, toch wordt verondersteld de tweede vleugel van de boeddhistische kip te zijn, dan antwoorden ze iets in de aard van : "wij geloven niet meer in zelf-krachtpraktijken, en vertrouwen ons toe aan Amida's Ander-Kracht Praktijk".

Het is allemaal heel mooi en doctrinair klopt het als een bus. Amida's Ander-Kracht Praktijk is inderdaad voor ons - dwaze wezens als we zijn - de enige praktijk die uitzicht biedt op het heil en vertrouwen speelt hierin inderdaad een cruciale rol. Maar laten we voorzichtig zijn, laten we niet al te snel roepen dat dat vertrouwen er is. Wanneer Nagarjuna de 'Gemakkelijke Weg van het Vertrouwen' beschrijft als een boottochtje op de rivier, dan vergeten we dikwijls dat wanneer we een boottochtje willen maken, we eerst moeten zorgen dat we op de boot geraken. En dat, zo zou Shinran zeggen, "is het moeilijkste van het moeilijkste".

Het is pas op het moment van de Volkomen Overgave (Shinjin), m.a.w. bij het wegvallen van om het even welke eigen heilsberekening, dat we deelachtig worden aan Amida's Ander-Kracht Praktijk. Voor de Shin-boeddhist is dit een eindpunt. Tot dat moment is aangebroken dient men zeer goed te beseffen waar men mee bezig is. Een verkeerd begrijpen van het begrip Vertrouwen zoals dat door Shinran wordt gehanteerd kan immers leiden tot nefaste gevolgen, tot een houding die regelrecht in contradictie staat met de Leer van de Boeddha. Het is zoals de Nagarjunaanse slang die men bij het verkeerde eind vastgrijpt...

De bewering dat we spiritueel onvermogen zijn mag geen loze bewering zijn, geen boekenwijsheid, of uitvlucht om gewoon te blijven doen waar we altijd mee bezig zijn geweest, integendeel, ze dient gebaseerd te zijn op de daadwerkelijke diepe ervaring van dit feit. En dit vraagt een werkelijke inspanning en geen halfslachtigheid. Laat ons alsjeblieft niet vergeten hoe lang Shinran zelf met dit probleem te kampen heeft gehad.

Ik zou dit stukje voorlopig - want er komt ongetwijfeld een vervolg op - willen afsluiten met de eerste boeddhistische tekst die mij ooit onder ogen is gekomen: "*Jullie die hier verzameld zijn in de snelle stroom der veranderlijkheid; dit leven en de dood zijn belangrijke zaken; wees niet onachtzaam !*" of met de woorden van Shinran zelf:

"Alleen Shinjin is van belang, dat houde men goed voor ogen!"

NAMU AMIDA BUTSU

Yuho

JODO WASAN
(Hymnen van het Reine Land)

Shinran Shonin

Vertaling en nota's: Rev. Yuho B. Van Parijs

52 (R73)

Sakya Tathāgata's Grote Weldadigheid

Bracht Koningin Vaidehi¹ ertoe²

Van alle Landen die verschenen op het Licht-Voetstuk³

Het Land van Vrede en Zaligheid te kiezen.

(1) *Idai*: afkorting voor *Idaike*, Sk. *Vaidehi*, de gemalin van Koning Bimbisāra en moeder van Ajātaśatru.

(2) *Chokushi te* : letterlijk 'Bevelen'. Alhoewel hier het woord 'bevelen' wordt gebruikt, is het niet zo dat de Boeddha koningin Vaidehi het bevel gaf te kiezen tussen de verschillende Boeddhalanden, maar dat zijn overtuigingskracht haar ertoe bracht te kiezen. Het al dan niet aanvaarden van de Reine-Landling [of de Leer toutcourt] blijft uiteindelijk de keuze van de volgeling. Zelfs de Boeddha kan niemand dwingen de Leer te aanvaarden of zoals het in Tannisho hfdst.II staat: "*En verder, dat gij de Nembutsu opneemt en uzelve erop verlaat, of dat gij de Nembutsu verwerpt, dat is uw zaak*".

(3) *Kōdai Gengoku* : Letterlijk 'Landen die verschijnen op het Licht-Voetstuk'. In het Meditatie-sutra wordt verteld dat wanneer Vaidehi de Boeddha verzoekt haar te onderrichten over de manier waarop zij de 'plaats van zuivere handelingen' [d.i. Boeddhaland] dient te contempleren, de Boeddha een

lichtstraal van tussen zijn wenkbrouwen uitstraalde. Nadat deze gouden straal de ontelbare werelden in de 10 richtingen had gemanifesteerd, keerde ze terug naar het voorhoofd van de Boeddha waar ze zich transformeerde in een gouden Voetstuk van Licht in de vorm van de berg Sumeru. Op dit Licht-Voetstuk verschenen dan de ontelbare Boeddhalanden uit de 10 richtingen. Toen Vaidehi deze aanschouwde, verlangde zij met geheel haar hart naar geboorte in Amida's Reine Land.

53 (R74)¹

**Koning Bimbisāra² beval zijn onderdanen
De Kluizenaar te doden, nog voor diens verleden karma³
was vervuld. Als vergelding daarvoor
werd hij opgesloten in een kerker, zeven muren diep.⁴**

(1) Deze hymne is gebaseerd op het verhaal van Koning Bimbisāra en zijn zoon Ajātaśatru, zoals dit is weergegeven in het Nirvana-sutra.

Volgens het verhaal was de gevangenzetting van Bimbisāra een vergelding voor de kwade handelingen die hij had verricht in zijn vroegere jaren. Zo wordt verteld hoe de koning enige tijd na zijn huwelijk met Vaidehi nog steeds kinderloos was. Op een zekere dag raadpleegt hij hiervoor een waarzegger die hem voorspelt dat een kluizenaar in de bergen binnen drie jaar zal sterven en zal herboren worden als zijn zoon. Bimbisāra verheugt zich wanneer hij dit nieuws hoort, maar al snel wordt zijn vreugde omgezet in ongeduld. Hopend de dingen wat te bespoedigen laat hij de kluizenaar doden. En jawel, kort daarop wordt Vaidehi zwanger. Nog tijdens de zwangerschap ontbiedt de koning de waarzegger opnieuw. Deze voorspelt nu echter dat wanneer de prins zal opgroeien, hij zich op zijn vader zal wreken voor het hem aangedane onrecht. Uit

angst voor deze voorspelling besluit de koning om het kind direct na de geboorte te vermoorden. Hij gooit het van een hoge vestingmuur, maar als bij wonder overleeft het kind de val, met als enige letsel een gebroken pinkje.

Devadatta - neef van de Boeddha - die met het oog op het verwerven van het leiderschap over de Samgha reeds enkele mislukte aanslagen op het leven van de Boeddha had gepleegd, kreeg deze geschiedenis te horen. Hij bedenkt dat met de steun van het koningshuis zijn plannen meer kans op slagen hebben, maar hiervoor moet hij er eerst echter voor zorgen dat Bimbisāra, een begunstiger van de Leer en vriend van Sakyamuni, van het toneel verdwijnt. Zo komt hij ertoe Ajātaśatru te vertellen wat hem is overkomen in zijn jeugd en zet hij hem aan de troon op onrechtmatige wijze te bemachtigen. Wanneer Ajātaśatru dit verhaal bevestigd hoort door één van de raadsheren van de koning laat hij de koning oppakken en in de kerker werpen, om daar de hongerdood te sterven.

(2) *Bimbashara* : Sk. Bimbisāra: 5de koning van de Saisnagadynastie, die heerste over Magadha ten tijde van Sakyamuni. Samen met koningin Vaidehi 'bekeerde' hij zich tot het Boeddhisme en werd hij een oprecht voorvechter van de Dharma. Hij werd afgezet door zijn zoon en stierf in gevangenschap.

(3) *Shukuin*: verwijst naar *shukuse no gōin* : 'oorzakelijk karma uit een vorig leven', m.a.w. *karma's* of wilshandelingen die in het verleden gesteld zijn en die het huidige leven conditioneren.

(4) *Zeven muren diep* : prachtige beeldspraak voor onze condition humaine. Is het niet dikwijls zo dat we onszelf opgesloten vinden binnen de muren van verdwazing, begeerte

en aversie..., muren van trots, twijfel, angst,...Hier lezen we hoe we daar zelf aansprakelijk voor zijn...

54 (R75)

Koning Ajātaśatru,¹ ziedend van woede, riep:

"Mijn eigen moeder is m'n vijand!"²

Ondanks de wetten dreigde hij haar te doden,³

Zijn zwaard getrokken richtte hij zich naar haar.

(1) *Ajase* : translit. van het Sk. *Ajātaśatru* wat letterlijk 'ongeboren' (*ajāta*) 'vijand' (*śatru*) betekent. Ajātaśatru nam onrechtmatig bezit van de troon door zijn vader op te sluiten en te laten sterven in gevangenschap. Later echter toonde hij oprecht berouw voor zijn daad en werd hij een trouw en oprecht volgeling van de Boeddha en begunstiger van de Leer. (Zie ook KGSS, III,114-118)

(2) *Gamo zezoku* : "Mijn eigen moeder is m'n vijand". Deze zin komt uit het Meditatie-sutra. Wanneer Ajātaśatru verneemt dat zijn vader na 3 weken nog steeds in leven is omdat zijn moeder deze heimelijk voedsel brengt [en hoe!] is hij zo razend van woede dat hij dreigt zijn moeder te vermoorden.

(3) Volgens de Veda's is moedermoord (matricide) een ongehoorde daad en volkomen ondenkbaar, dit in tegenstelling met vadermoord (patricide). Ajātaśatru is zeker niet de enige koning in de Indische geschiedenis geweest die door patricide aan de macht kwam.

55 (R76)

Jiva¹ en Candraprabha² wezen hem beleefd terecht,

Zeggend: "Dit is [een handeling] van een Candāla";³

**"U kan hier niet blijven", waarschuwden zij hem.
Hem zo weerhoudend van zijn waanzinnige plan.**

(1) *Giba* : Sk. Jiva : Volgens de Nanyogiiki Innen Gyo werd hij beschouwd als een onwettige zoon van Koning Bimbisāra. Hij werd befaamd als heemeester nadat hij de koning en de Boeddha van hun ziektes genas. Zelf een overtuigd volgeling van de Boeddha bracht hij Ajātaśatru ertoe zich te bekeren tot de Leer.

(2) *Gakkō* : Sk. Candraprabha [Maanlicht]: Raadsheer aan het hof van koning Bimbisāra. Het Meditatie-sutra omschrijft hem als zeer intelligent en wijs man.

(3) *Ze sendara* : "Dit is [een handeling van] een Candāla". *Candāla*'s zijn de zogenaamde 'kastelozen' of 'outcasts' in de Indische samenleving. Diegenen die niet tot de vier traditionele kasten behoren. Zij worden beschouwd als lager dan het allerlaagste. Wanneer we dit niet in de sociaal/maatschappelijke, maar in de religieuze zin gaan interpreteren, dan slaat *Candāla* terug op diegenen die spiritueel totaal onvermogen zijn. M.a.w. de *bombu*'s.

Tranen van Vreugde
Tranen van Smart
De Ene Smaak van Namu Amida Butsu

(anoniem)

**Blijven in de wervelstorm van samsara
en niet zich-goed-bevinden in de rust van nirvana**

Het VIMALAKIRTI-NIRDESA SUTRA (5)

Katrien Haemers

De stamboom van de Tathagata is uitgetekend : de verwantschap van al wat leeft in de wereld van samsara, met al zijn dwaasheid en gehechtheid die hoe dan ook de enige voedingsbodem is van de groei naar het Licht.

De smetteloze witte lelie stijgt uit haar modderige wortels omhoog : de gekwelde mens zoekt een opening naar bevrijding.

Het verhaal klinkt als een vaderlijke geruststelling : wanneer een kind thuis is, in familieverband, kan het zichzelf herkennen in de verwantschap met zijn levensgezellen.

Maar Vimalakirti heeft al een volgende vraag klaar : en het is geen keitje dat hij in het water gooit, het lijkt eerder het ontketenen van een kernexplosie.

"Heren, wat betekent het binnentreden in de doctrine van niet-tweeheid ?" "Gebruik gerust uw eigen woordenschat," voegt hij eraan toe - en hij rekent erop dat die welsprekendheid zal vertonen - "en spreek volgens uw genoegens."

Wat een gratie in de taal van die man van de wereld ! Maar vergis u niet : het gaat het niet om een elegant salonpraatje !

Advaya-dharma-mukhapravesa

Een mondvol lettertjes, maar vooral een gemoed vervuld van een reusachtig overkoepelend gewelf, en tegelijkertijd een fundament, een basis, een pijler als ondersteuning van het Grote Voertuig.

De Grote Weg voor het Grote Voertuig is **a-dvaya**.

A-dvaya : niet-twee

Betekent dat dan één ? Helemaal niet : dààr ligt niet het verschil. Nog eens een moeilijk concept uit het Boeddhisme (want dààr hebben we toch zo'n onverzadigbare behoefte aan) !

Laat ons even Asaṅga erbij halen¹ : *"Ge moet weten dat het karakter van het werkelijke samengesteld is door niet-tweeheid. Door tweeheid verstaat men bestaan en niet-bestaan."*

Wat een grootse paradox : vele lezers-luisteraars haken hier af : dit is niet aan ons besteed... daar hebben wij geen boodschap aan... Het dagelijks leven is al moeilijk genoeg, zonder dat we er nog meer paradoxen moeten aan toevoegen.

Nee ! Nu juist niet afhaken ! Boeddhisme heeft alles met gewoon dagelijks leven - existentie-bestaan - te maken, géén theorie 'waar ik niets aan heb'. Luister nog even wat er gezegd wordt, léés wat er staat! *"In het bestaan (bhava) maakt men gebruik van conventionele alledaagse noties. En aangezien dat sinds eeuwen voorondersteld wordt door mensen, is ook dat de bron van alle concepten én van alle gesjouwvel-praatjes (prapañca voor de Sanskrietliefhebbers ...) die in de wereld gemeengoed zijn."*

¹ Aangehaald door E. Lamotte in 'Bodhisattva Bhumi'

Gesjouwel in boeddhistische context ? Jawel, luister maar, het verschilt niet zoveel van bij ons.

Zo spreekt men over 'materie' (*mijn huis*), 'waarneming' (*ik heb het zelf gezien met mijn eigen ogen*), 'begrip en besef' (*ik weet maar al te goed hoe dat in elkaar zit*), van 'wilsakt' (*dààr wil ik niets mee te maken hebben*) en van 'kennis' (*zo is dat en niet anders*). Men spreekt van het oog, het oor, de neus, de tong, lichaam, geest... men spreekt over aarde, vuur, water en lucht; van kleur, toon, reuk, smaak en tastzin; men maakt onderverdelingen in goede, slechte en neutrale handelingen, men spreekt over ontstaan en vergaan, verleden, heden en toekomst, van geconditioneerd zijn of niet, van deze of gene wereld, vroeger, later, beter...

Men spreekt over dingen die men gehoord of gezien heeft (op radio en tv natuurlijk...), dingen die men bedacht heeft (terwijl men op de tram stond te wachten), die men gekend heeft (*toen ik jong was...*), die men verworven heeft (*ik heb daar hard voor gewerkt...*), dingen die men onderzoekt en beoordeelt (*dàt loopt de spuigaten uit...*); men gaat zelfs zover over Nirvana te praten (*nee toch !*).

"Al de elementen van het bestaande (dharma), waarover men in de wereld praat, en die voortkomen uit de gewone spreektaal, die noemt men 'het bestaan'."

Is dit een moeilijke uiteenzetting ? Wanneer wij over het bestaan praten als lastig, zwaar, onzeker, ontgoochelend, absurd en nog veel meer, dan gebruiken we de woorden van zoveel menselijke ervaringen van lastig-zijn, ontgoocheld-zijn, wanhopig-zijn en nog veel meer. En dan geloven we ondertussen zonder twijfel dat er 'een andere wereld' bestaat die interessant, vrolijk, hoopvol en bevredigend is, waar wij niet kunnen aan deelnemen...

Is dit te moeilijk om te vatten ? Of kost het enkel een beetje inspanning om het in onze eigentijdse spreektaal over te hevelen ? Kan 'elke mens' zich daar niet een beetje in herkennen ? Gaat dit niet over heel gewoon menselijk bestaan ?

"Wat betreft het niet-bestaan, dat is de niet-realiteit, de afwezigheid van al die eigenschappen uit diezelfde conventionele spreektaal aangaande de materie en alle andere elementen uit het bestaan, tot en met Nirvana.

Het betreft het absolute niet-bestaan van datgene wat de gewone spreektaal uitmaakt, de totale afwezigheid van al die zaken waarop de gewone conversatie gebaseerd is om te kunnen functioneren : wel, dat is het niet-bestaan."

Die zaken die niet tot onze conventionele leefwereld behoren, die voor ons géén vanzelfsprekendheid zijn, die door onze cultuur niet erkend worden of door de sociale controle niet getolereerd worden, wel, die behoren voor ons tot de wereld van het niet-bestaande... Onbekend, onbemind, onbestaand...

"Maar dan is er ten slotte de niet-tweeheid : dat is datgene wat karakteristiek is voor de 'wetmatigheid' (dharma), absoluut gescheiden van bestaan of niet-bestaan, zoals we dat hierboven hebben beschreven. Die niet-tweeheid is de Weg van het Midden (madhyama pratipad), en aangezien die niet ontdaan is van de twee uitersten, is er niets dat boven haar kan gesteld worden.

Het is over die werkelijkheid dat de zuivere kennis van de Gelukzalige Boeddha's handelt, en ook de kennis van de Bodhisattva, die nog in de fase van de voorbereiding is."

De Weg van het Midden : gaan we de kant van de middelmatigheid op ? Niet te warm of te koud, lauw en tam van hart, flets en zoutloos in de mond ?

Nee ! Lees wat er staat : de realiteit wordt niet gevat door extreme opvattingen en uitspraken; de ware toedracht van de dingen ligt niet in een idealistisch ophemelen of een afwijzend oordeel. Die extreme uitspraken dragen we allemaal klaar op de tong : dit is onvergeeflijk dat is heilig, dat is het goede, dat is de leugen... Die uitspraken zeggen iets over onszelf, en niet veel over de werkelijkheid waarover we een uitspraak menen te doen. Die modaliteiten hebben wij gecreëerd in ons gemoed, van waaruit we denken, voelen en handelen.

Vertaal niet-tweeheid nu even naar het dagelijks bestaan in de 20e eeuw, in plaats van het te klasseren onder 'de onbegrijpelijke concepten voor ingewikkelde geesten'.

De wereld die prachtig, schitterend, mooi, boeiend is verschilt niet van de wereld die afgrijselijk, hatelijk, verpest en giftig is. De mens die liefde, vriendschap, mededogen ervaart en zélf creëert, is niet verschillend van de mens die verraad pleegt, verloochent, moordt en oorlog voert. De natuur die mooi, vredig, lieflijk en rustgevend is, verschilt niet van de natuur die bedreigt en vernielt. Verdeel de wereld niet in goede en slechte zaken, in goede en slechte gebeurtenissen, in goede en slechte mensen.

Goed en slecht, waarheid en leugen : het zijn de geliefkoosde werktuigen waarmee we een wereld van tweeheid scheppen en bevestigen. Maar dit scheppen bedient zich van de conventionele wereldpraatjes waar de mens zich al duizenden jaren van bedient. Kunnen we dan niet eens de wereld bekijken, fris, met nieuwe ogen, alsof het de éérste keer was ?

Die werkelijkheid die we dan zouden kunnen zien heeft alle mogelijke facetten in zich, alle kleuren en geuren, alle denkbare eigenschappen. De aloude ervaring van de mensheid kleurt onze eigen

ervaring, suggereert een opsplitsing, die we met ons oordeel vonnissen en bevestigen, en waaronder we zelf lijden. Van daaruit gaan we dan extreme handelingen verrichten : wanhopen of illusies scheppen, oordelen of doofpotten aanmaken, extreme praktijken beoefenen of treurend wegzinken.

En dat alles op basis van de schepping van een gespletenheid die we zelf hebben teweeggebracht...

Asaṅga heeft zich nu al lang in stilte teruggetrokken in zijn Bodhisattva-Bhumi. Vimalakirti kijkt vragend de aanwezige wijze mannen aan. Wij hebben hun het woord ontnomen vóór ze iets konden zeggen... Zullen we nu ook even naar hen luisteren ?...

(wordt vervolgd)

VROEGE GESCHIEDENIS VAN HET BOEDDHISME IN BELGIE

Shitoku A. Peel

Vermits België in zovele zaken toch achteraan hinkt, is het voorstelbaar en quasi normaal dat ook op het gebied van het Boeddhisme en de boeddhistische studies, ons land, na Engeland, na Frankrijk, na Duitsland, na Rusland en zelfs na Hongarije, op academisch niveau slechts laat de Leer van de Boeddha begon te bestuderen.

Dat gebeurde hoofdzakelijk binnen de *Université Catholique de Louvain*, maar dan ook wel met zo'n hooggeleerdheid dat ook nu nog - zowat een eeuw later - de 'Belgische Boeddologie' nog steeds mag bogen op een prestigieuze renommee. Ondanks het jammerlijke feit dat ten gevolge van 'afslankingen' en 'besparingen' de meeste insiders die boeddologie eerder ervaren als een zaak die zo goed als voorbij is...

Maar feit blijft dat namen als Louis de la Vallée-Poussin (o.a. *Abhidharma-kośa*, 6 vol., Paris 1923-1931) en diens opvolger Etienne Lamotte (o.a. *Traité de la Grande Sagesse*, Louvain 1944-1949, en zijn *Vimalakirtinirdesa*, Louvain 1962, in Eko zo rijkelijk behandeld door Katrien Haemers) aan deze Leuvense boeddologie een opbloei bezorgd hebben. Weliswaar grotendeels filologisch gericht, o.a. door de gelijktijdige bestudering van Sanskriet, Chinese en Tibetaanse bronnen, plus daarbij een onderlinge comparatie op hoog niveau. Feit is dat nog steeds heel wat buitenlandse academici ons benijden...

Men dient evenwel goed voor ogen te houden dat het hier gaat om studies op historisch, taalkundig en puur-abstract-filosofisch vlak,

uitgevoerd door katholieke geestelijken (S.J.), van wie men inderdaad geen poging tot belering of tot beleving kan verwachten.

Toch was er blijkbaar reeds vóór W.O.2, ook buiten de academische wereld om, belangstelling en misschien zelfs wel verlangen naar beleving van de Leer.

Zo was er in de Brusselse bourgeois-middens te dien tijde wel degelijk plaats voor een zeker salon-boeddhisme, plusminus geïnspireerd op de Parijse *Amis du Bouddhisme*. Aanvankelijk zowat Theravada-gericht (maar *définitivement* niet sectair...), bleken deze middens geen weerstand te kunnen bieden aan de toenmalige Zenmode, met enige - Belgische ? - vertraging ontstaan uit D.T.Suzuki's *Essays on Zen Buddhism* (1927-1934, in 't Frans vertaald : 1954-1958). Aan *zazen* of *satori* werd qua praktijk niet veel gedaan; men kwam eigenlijk niet veel verder dan een deftige salon-gebeurtenis, zeker geen traditioneel georganiseerde gemeenschap.

Het is eerst na W.O.2 dat zich een effectieve behoefte aan groepering en gemeenschappelijk beleven zich deed gevoelen. In het Brusselse kristalliseerde deze neiging zich rondom de persoon van *Robert Linssen*, die niet enkel de auteur is van wat indertijd beschouwd werd als het referentiewerk in 't Frans over Boeddhisme en Zen (*Essais sur le Bouddhisme en Général et sur le Zen en Particulier*, Paris 1960), - maar die zich tevens in die jaren '54-'55 ernstig ingespannen heeft om toch aan het beleven van het Zen-boeddhisme een zekere, misschien in onze ogen sociaal betwistbare, vorm te geven in zijn groep *Les Amis du Bouddhisme Zen*.

Dit houdt evenwel niet in dat deze *Amis* (steeds met 'n blik naar Parijs...) in België de allereerste poging zou geweest zijn om een 'boeddhistische gemeenschap' (ik durf het woord *sangha* hier niet te gebruiken) op te richten.

Ik herinner me zeer duidelijk hoe, midden in de oorlog, in 1943, er op het INR (pour les Flamands : *Institut National de Radiophonie*) er een interview was met een 'boeddhistisch' geïnitieerde, een zekere M.Br., die in de Brusselse Rue des Six Jetons een 'boeddhistische tempel' ingericht had : "*Eglise Bouddhique Universelle (Société Bouddhique Belge - Section Eucharistique Véritas)*". Ik nam met die man contact op (via het INR) en bezocht hem in zijn 'tempel'. Hij beriep zich op een onduidelijke want zeer 'occulte' Tibetaanse traditie. Wel voegde hij er een pak z.g. tantrische 'rituelen' aan toe, waardoor 'zijn' Boeddhisme uitmondde in een cocktail van heteroseksuele en homoseksuele praktijken, die we vandaag onder de benaming esoterisch satanisme zouden kunnen onderbrengen. De man verdween tijdelijk van het toneel ('mon temple a été ravagé par les SS', maar het Belgisch gerecht na de 'Bevrijding' in 1944 had de zaak ontbonden). In 1956 kondigde M.Br. een come-back aan (aangekondigd in de Londense *Middle Way!*), maar vermits niemand hem toen nog au sérieux nam, wierp hij het op een andere boeg en werd hij secretaris en public-relation manager van die Menense herbergier die de *Ovobiologie* uitgevonden had. Met de mislukking van ook deze pseudo-wetenschappelijke pseudo-religieuze bedoening, verdween ook M.Br. van het toneel. De Rue des Six Jetons werd sedertdien heraangelegd en van de 'eerste boeddhistische tempel' in België is meteen ook elk spoor verdwenen.

Merkwaardig is toch dat we in die jaren 1950 een oprijzen van 'boeddhistische' instituten kunnen meemaken, maar veelal hadden die weinig blijvend succes of uitstraling.

Naast de *Amis du Bouddhisme Zen*, vinden we in die jaren, ook te Brussel, een *Haut Conseil Bouddhique Mondial (High World Buddhist Council)*, onder de geestelijke leiding van verborgen esoterische grootmeesters ergens in Tibet, welke zich in het Westen laten

vertegenwoordigen door een *Secrétaire Général* (*General Secretary*), een zekere Ven. Anagarika Rin'chen Mkhas'hrub (alias H.R.Lievens). Bij mijn navraag over de coördinaten van zijn 'wijding', kreeg ik een reeks oncontroleerbare en zelfs absurde reacties. De man zou overigens een (internationaal) juridisch nogal zwaar dossier van misbruik van vertrouwen en bedrieglijke praktijken gehad hebben. Dit kleurrijke personage is nog lange tijd - zij het ook in een relatieve stilte - actief gebleven in het Brusselse waar hij de meeste van zijn (meestal vrouwelijke) volgelingen had.

Naast deze twee *mavericks*, was er in die jaren 1954-'56 te Leuven ook nog een ander individu die voorhield de vertegenwoordiger te zijn van de respectabele *World Fellowship of Buddhists* "te Thaton" (Myanmar), waar hij overigens bij navraag volkomen onbekend bleek; komt daarbij dat het WFB indertijd te Rangoon gevestigd was (later werd de zetel verlegd naar Sri Lanka; nu is hij sedert jaren te Bangkok). Zijn 'boeddhistische' theorieën waren nogal naïef en onschuldig, zodat niemand hem geloofde : zo mengde hij het bidden voor 'de zielen van de overledenen' met 'bewustzijnbarometers' en recepten voor baby-food...

(wordt vervolgd)

ENKELE GEDACHTEN BIJ O-BON...

Lut Van Schoors

In zijn prachtige boek *'One Man's Journey'*, vertelt Dr. Kazuo Miyamoto hoe hij als 15-jarige jongen, opgegroeid in Hawaii en zo goed als onbekend met de Japanse traditie, sterk onder de indruk was van een passage uit een boek van Lafcadio Hearn. De dokter noemt Hearn "een Westerling die verliefd is op de Oosterse cultuur".

In het boek wordt een gesprek beschreven tussen Hearn en zijn bediende Manyemon, op de avond dat jonge veteranen terugkomen in Nagoya, na de Sino-Japanse oorlog. Wanneer het avond-appel wordt geblazen, ziet Hearn toevallig, en tot zijn verwondering, een ongewoon ernstige uitdrukking op het gelaat van zijn anders zo welgezinde en glimlachende bediende. Buiten deelt hij, zoals zo dikwijls, zijn indrukken met Manyemon :

"Vannacht zullen de jongens wel denken aan hun kameraden. Het geluid van de hoorn zal hen herinneren aan hen die niet teruggekomen zijn. Zij zullen niet gemakkelijk in slaap vallen, deze eerste nacht terug in Japan, denkend aan hun vrienden die omkwamen in de oorlog".

Het antwoord van de bediende is echter zeer verrassend voor Hearn:

*"Ik denk het niet", zei Manyemon,
"Wij Japanners denken niet op deze wijze. Van de slagvelden van Liao Tung Peninsula en vanop de bodem van de Japanse Zee, zijn ze allen hier vanavond weer terug. Hun geesten zijn hier bij ons. Geen enkele is achtergelaten. Alle jongens zullen vast slapen, deze eerste nacht terug in Japan..."*

Net als Dokter Myamoto was ik sterk ontroerd door deze passage. Want is dat niet dat wij allemaal verlangen wanneer iemand gestorven is ?

Wat er ook verteld, geschreven of gelezen wordt over de dood van een geliefde : je moet het eerst hebben meegemaakt om de diepe, felle, soms bittere pijn van dat verlies te kunnen bevatten. De worsteling van het ontkennen naar het aanvaarden, de krachttoer van het met al je zinnen vastklampen naar het loslaten, het hard labeur van het rouwen. Dan wanneer er maar tijd genoeg over gaat, komt berusting en dankbaarheid. Maar de heimwee blijft.

En al weten we wel dat we de dode(n) fysiek, materieel, nooit meer kunnen ontmoeten, toch is het een zoete, troostende gedachte dat dit op het spirituele vlak wél mogelijk is.

Er bestaat, wat betreft het omgaan met de dood en de doden, een groot verschil tussen Oost en West.

Ieder van ons die met een sterfgeval werd geconfronteerd weet dat de dood of het langzame doodgaan in een ziekenhuis taboe is. Wij blijven er in slagen om 'ouderdom, ziekte en dood' uit ons dagelijks leven te bannen. Dat dit escapisme fundamenteel verkeerd is, word je gewaar wanneer je voor een langere tijd ziekenhuisbezoeker wordt omdat iemand van je familie terminaal is. Je bent ontzet al die honderden mensen dagelijks te zien in en uit lopen en daar het lijden in al zijn vormen onder ogen krijgen. En toch draait de buitenwereld aan haar waanzinnige ritme verder en doet men alsof de dood niet bestaat. En wanneer je met een overlijden wordt geconfronteerd, moet je het zo snel mogelijk proberen van je af te zetten en weer meedraaien in die fantastische, consumerende, blitze en springlevende maatschappij. Want "we leven maar één keer", zegt de volksmond.

Waar de traditionele godsdienst vroeger nog een zeker ontzag voor de dood kon bijbrengen zie je dat, met het steeds verder afnemen van de religieuze beleving, meer en meer mensen vluchten in ontkenning en nog harder aan het Westers ideaal van 'jong-gezond-fit' gaan hangen.

We kunnen zo moeilijk met de dood om en ik weet het, het is een cliché, maar ik kan niets anders dan vaststellen dat hoe beter onze materiële situatie is, hoe geringer de middelen die ons op het spirituele vlak kunnen voeden.

Nochtans is de dood een realiteit en de enige zekerheid die we in het leven hebben.

Hoe anders gaat men daar in het Oosten niet mee om!

Los van de steeds verder oprukkende veramerikanisering, die eerder een verarming dan een verrijking is, leeft men in het Oosten nog steeds mét de dood. Ik denk hierbij aan India, waar je de dood gewoon op straat tegenkomt; ik denk aan een artikel dat ik onlangs las, over een 'oefening' in één of ander boeddhistisch klooster die er in bestaat een lichaam te aanschouwen in al zijn stadia van ontbinding en verval. Gruwelijk voor ons, maar met een diepe betekenis voor wie het meemaakt : het is een onvergetelijke ervaring in verband met de eigen veranderlijkheid en vergankelijkheid.

In elke samenleving bestaan er rituelen rond het afsterven en gedenken van de doden. In onze cultuur gedenken we de doden op Allerzielen, waarbij we bidden voor het zieleheil van de gestorvenen en noodgedwongen onze eigen sterfelijkheid overdenken.

En al kan ik mij geen Allerzielen zonder een gang naar het kerkhof indenken (maar dat is traditie, Westerse cultuur), toch ervaar ik die meestal grijze en weemoedige novemberdag nooit als een feest, en

vind ik het spijtig dat er bij ons geen sprake van is dat een dode op een 'geregelde' manier nog eens naar huis komt.

Daarom spreekt het O-Bonfeest mij zo aan.

In Japan is de overtuiging dat de geest van de overledene naar huis terugkeert wijdverbreid in alle lagen van de bevolking. Daarop is het O-Bonfeest gebaseerd.

Het is een uitbundig, vreugdevol feest, met zang en dans. De doden worden er verwacht en verwelkomd. In dat volksgeloof en -devotie schuilt zoveel moois! Want dat merk je toch : de doden zijn niet dood. De levenden en de doden zijn met elkaar verbonden.

Van je voorouders kun je met zekerheid zeggen dat ze in je verder leven : ontelbare wezens zijn ons voorafgegaan en hebben hun sporen in ons nagelaten. In de eindeloze stroom van het Leven, leven zij in ons voort en leven wij dankzij hen.

Vrienden of geliefden leven anders in of met je voort : het contact of het samenleven met hen hebben je veranderd. En al kun je ze vergeten of verloochenen, toch kun je de invloed die ze op je hadden nooit ongedaan maken.

En dan heb je nog die ganse reeks wezens die je niet direct genetisch of emotioneel hebben beïnvloed, maar in wier aanwezigheid je hebt geleefd en die op om het even welke manier een indruk op je hebben gemaakt, een spoor hebben achtergelaten : klasvrienden of -vriendinnen, ooms, tantes, burens en kennissen. Aan al die wezens die ons voorafgegaan zijn, die samen met ons hebben geleefd en ons ontvallen zijn, gaan wij met O-Bon onze dankbaarheid betonen.

Want de dood is geen breekpunt, geen eindpunt, geen afrekening.

Dood en Leven zijn één geheel; wij allen gaan mee in een oeverloze oceaan waarin alles en iedereen in steeds wisselende betrekkingen tot elkaar staan.

Shinran leert ons dat de mens van Shinjin bij zijn dood geboren wordt in het Reine Land. De mens van Shinjin wordt bij zijn dood deel van het Oneindige Mededogen. Hij wordt deelachtig aan Tariki.

Maar voor een gewone sterveling is dit moeilijk te begrijpen, het is nogal abstract, en het is zoveel gemakkelijker en menselijker om je voor te stellen dat een overleden geliefde nog steeds aanwezig en om je bekommerd is. Het is niet alleen makkelijker, het is ook concreter, en het is ook de manier waarop je het ervaart. Tariki spreekt niet zelden door een overleden geliefde. Zo dikwijls wordt er gezegd : "We zien elkaar weer in het Reine Land", of : "Ik wacht op je in het Reine Land". Dit is niet alleen maar een mooi 'geloof' of een zoete troost, meestal wordt de zekere mogelijkheid daarvan bij een overlijden ook heel direct en overtuigend ervaren.

Het is de verwoording van een zeer menselijk verlangen van degene die achterblijft, het is de ultieme belofte van trouw, de uitdrukking van een diep vertrouwen van degene die gaat...

En alhoewel het volgens de leer van de vijf aggregaten (pañca-skandha) en het niet-zelf (anatta) strict gezien niet mogelijk is dat de geesten van de doden naar huis terugkeren, toch vraag ik me niet af of ik het O-Bonfeest nu als symbool, als metafoor of als wat dan ook moet beschouwen.

Ik ga op een heel traditionele en volksdevotionele manier O-Bon vieren : met veel plezier, met veel gastvrijheid, met veel dankbaar-

heid en een groot hart zal ik ons huisaltaar klaarmaken met wierook, kaarsen, bloemen, fruit en andere offergaven.

En ik zal, in de wetenschap dat de doden mét ons leven, een warm en hartelijk welkom bereiden voor mijn overleden man, vader, peter, tante, neefje, vriend, en alle andere afgestorvenen die ik nooit heb gekend of die misschien nergens anders terecht kunnen...

Namu Amida Butsu

CONCENTRATIE, BEDOELT U ?...

Katrien Haemers

Concentratie is een fel begeerde eigenschap in deze tijden waar onze geest voortdurend versplinterd wordt door lawaai, reclame, alomtegenwoordige muziek, visuele attracties en noem maar op. Toevallig komt concentratie ook voor op het Achtvoudige Pad. Kan concentratie dan ook religieus geïnspireerd zijn ?

In de visie van de Boeddha is concentratie de geestestoestand die een resultaat is van meditatie : wanneer al die springerige krijsende aapjes in de boom van onze geest stil geworden zijn, en uit de boom weggenomen, en wanneer dan ook het beeld van de boom zich oplost, dan is de geest vrij en volledig beschikbaar.

Er zijn vele schrijvers en kunstenaars bekend die meditatie beoefenen met dat doel. De Franse schrijfster Marguerite Yourcenar vertelt hoe ze op die manier haar geest 'leeg' maakte van haar eigen persoon, zodat ze zich volledig kon laten 'innemen' door het personage uit haar boek.

Concentratie is een bijzonder praktisch instrument : zij verzekert een optimale efficiëntie, en zal dus een aangewezen hulpmiddel zijn voor energiebesparing! Kijk maar wanneer u geconcentreerd leest; hoe snel u kan lezen en hoe goed u kan bewaren wat u gelezen hebt! Bestaat er iets heerlijkers dan geconcentreerd naar muziek luisteren? Niets meer horen noch zien, enkel meegevoerd worden door een wereld van klanken...

Als u communiceert met anderen - of het nu mondeling of via internet verloopt - dan kunt u horen wat de ander zegt, en accuraat

antwoorden. Geconcentreerd denken zal zich niet verliezen in details of onbenulligheden, zal niet op een zijspoor verdwalen. Maar helderheid zal er uit blijken.

Kan u de energiebesparing berekenen?

Wat doen wij dan met concentratie op dat Achtvoudige Pad? Laten we de Vier Edele Waarheden eens beschouwen :

Wanneer we in concentratie luisteren naar de Eerste Edele Waarheid die vertelt over de aanwezigheid van het onvervulde, het pijnlijke aspect in al het bestaande, zullen we niet zo snel vervallen in een eenzijdig pessimisme 'dat het allemaal toch maar miserie is op de wereld'. Evenmin zullen we toegeven dat het Boeddhisme toch maar een trieste levensbeschouwing voorstelt. Want geen van beide stellingen klopt. Vanuit een geconcentreerd, vrij gemoed kunnen we zien dat het er niet om gaat het leven te identificeren met lijden, maar wél het aspect van onvolkomenheid in alles vast te stellen. Het veranderlijke, het vergankelijke, het ongrijpbare van al het bestaande wordt duidelijk voor een geconcentreerd gemoed.

De Tweede Edele Waarheid gaat op zoek naar de oorzaak van dit alles. Het ligt voor de hand dat we geneigd zijn deze buiten onszelf te gaan zoeken : in gebeurtenissen die niet in ons bereik liggen, in andere dingen die alles verpesten, in andere wezens die alle schuld wegdragen.

Een beetje concentratie laat ons iets anders zien : zij legt de knopen bloot in ons eigen gemoed, zij brengt ons de eigen zielerørselen onder ogen die onze verhouding tot de dingen en de wezens vertroebelen.

De opheffing van het lijden, waarnaar de Derde Edele Waarheid verwijst kunnen we opsporen, daar waar zij te vinden is.

Concentratie verhindert ons in het wilde weg te slaan naar alles wat tegenstaat : ze laat zien hoe éénvoudig het kan zijn de eigen drijfveren bloot te leggen en ze zo reeds half te ontzenuwen. Een hart dat vrij is van begeerte en afkeer zal ons behoeden voor de verdwazing van ons 'ik' op te hemelen tot een onomstootbare waarde.

Aandacht leidt tot relativeren, zelfs van het 'ik'. En wat doen we mét, of wat zouden we doen zonder concentratie in het beoefenen van het Achtvoudige Pad? Of het nu gaat om de stappen van Wijsheid, of om de praktijken van de moraliteit : het leidt geen twijfel dat concentratie onze beste metgezel is bij het opnemen van kennis, of bij het bepalen van onze houding en onze handelingen.

Maar de meest religieuze eigenschap van concentratie is dat ze leidt tot sacralisatie. Vanuit de boeddhistische visie is er niets of niemand heilig. Het is enkel de ervaring, de beleving die gekleurd kan zijn door sacraliteit, en die dan ook de gemoedsgesteldheid van waaruit gehandeld wordt zal heiligen. Wanneer men de wereld met 'aandacht en eerbied' bekijkt, dan is er niets dat niet heilig kan worden, is er geen enkele handeling onwaardig om het heilige te dragen.

Een visje bakken zoals men het keizerrijk bestuurt, zegt de Taoistische wijze, en het keizerrijk besturen zoals men een visje bakt, gaat hij verder. Als ge de verlichting wilt verwezenlijken, begin dan met uw kom uit te wassen, zegt de Zen-meester tot de ongeduldige discipel.

Elk detail in denken en handelen is sacraal genoeg om op de weg naar verlichting een heilzame werking te vertegenwoordigen. Een geconcentreerde handeling is zelfs het toppunt van de kunde van een

Zen-meester : *'ik eet, ik eet; ik slaap, ik slaap'*, doe dat maar eens na !

Alles goed en wel : er is geen twijfel meer mogelijk, maar hoe doet men dat dan ? Hoe realiseert men concentratie in de aapjes-boomgeest ? Niet door urenlang pijnlijke oefeningen te plegen : dat is de praktijk die buiten het leven staat, en daar heeft de gewone leek geen boodschap aan.

Maar aan elk moment van het gewone dagelijkse leven volle aandacht schenken : het wachten op de tram, het gesprek met de mevrouw aan de kassa van de supermarkt, de lastige klant in uw zaak, het onderhoud met de eerste minister, de afwas en de kookpot....

Alles speelt zich af in de geest, zegt het Dhammapada : hier is het moment daaraan te herinneren. De oefening ligt niet in wàt men doet, maar vanuit welke gemoedsgesteldheid men het doet. Doe alles vanuit een toestand van meditatie en concentratie : het leven zal opnieuw de kleur en de geur krijgen alsof het de eerste dag van de schepping was. En de versplintering in uw hart zal vervloeien in eensgerichtheid van gemoed. Dat is alvast een stap op weg naar Shinjin...

Namu Amida Butsu

WAT BELANGRIJK IS...

René Van den Langenbergh

Laatst werd in de tempel gesproken over de Verlichting, en wel in het bijzonder over de Verlichting voor alle wezens en niet zozeer over de Verlichting voor het individu.

Je mag inderdaad niet egoïstisch zijn en de Verlichting enkel wensen voor jezelf, integendeel, wanneer we aan Verlichting denken dienen we deze te zien als de Verlichting voor alle wezens zonder onderscheid. De Oneindige Verlichting, het Boeddhachap, is de hoeksteen van de Jodo-Shinshu.

Gezien vanuit ons eigen oogpunt, als lijdende wezens op weg naar het Nirvana, is de Geboorte in het Reine Land uiteindelijk het wegvallen van alle berekeningen die ons kunnen tegenhouden.

Shinjin is van het uiterste belang voor het individu. Men dient Shinjin individueel te verwezenlijken. Zonder de opgave van de Ik-illusie is er geen Shinjin en dus ook geen Verlichting mogelijk.

Uiteindelijk kan je dus stellen dat het verwezenlijken van Shinjin als individu belangrijker is dan het streven naar de Uiteindelijke Verlichting van alle wezens. Dit kan in mijn ogen ook niet anders, want wanneer Shinjin niet is verwezenlijkt, hoe kan dan de Verlichting van alle wezens bereikt worden ?

Het verlangen om de Verlichting voor alle wezens zonder onderscheid te verwezenlijken is belangrijk, maar dit verlangen kan niet losgekoppeld worden van het verwezenlijken van Shinjin als individu.

Meermaals wordt er in de tempel op gewezen dat het verwezenlijken van Shinjin belangrijk is, zoniet veel belangrijker dan het bereiken van de Verlichting. Pas wanneer we Shinjin verwezenlijken in dit bestaan, kunnen we spreken van Geboorte in het Reine Land.

Deze Geboorte is enorm belangrijk voor de Shin-boeddhist. In de Jodo-Shinshu weten we dat de volkomen overgave aan de werkzaamheid van de Geloofte-Kracht van het grootse belang is. Het is door deze overgave dat we in de mogelijkheid zijn om in te treden in het Reine Land. We weten het allemaal, en toch kunnen we het niet genoeg benadrukken.

Het uitspreken van de Naam, van de Nembutsu, mag niet verwateren tot een holle uitroep, tot een aanroepen van..., maar dient eerder een dankbetuiging te zijn die uit ons diepste opborrelt.

Dit is zeer moeilijk, en het komt niet altijd zo vanzelf als we zelf wel zouden wensen. Ja, zelfs dat verlangen is er zelfs een beetje teveel aan. Wanneer de tijd rijp is, dan hoef je er echt geen moeite meer voor te doen...

Namu Amida Butsu

*Het is moeilijk als mens geboren te worden
Het is moeilijk je in het leven staande te houden
Moeilijker is het de Verheven Waarheid te vernemen
Ernaar te leven en tot ontwaken te komen*

*Toch is de Leer eenvoudig
Wie zuiver van hart is
En het goede doet
Zal uiteindelijk vrij worden*

*Wees vooral geduldig
Zolang u anderen kwetst of beledigt
Bent u nog niet onthecht
Doe niemand kwaad met woorden of daden
Leef sober en vanuit het hart
Richt u op het allerhoogste*

*Wie zijn toevlucht zoekt in de Leer
En het gezelschap zoekt van gelijkgezinden
Wordt zich steeds meer bewust van de 4 Edele Waarheden*

*Hij begrijpt de bedoeling van Lijden
De Oorsprong van het Lijden
Het Achtvoudige Pad dat aan alle Lijden een einde maakt
De Beëindiging van het Lijden
Alleen dan kan hij zich veilig voelen
Zijn smart overwinnen en vrij zijn*

*Dit is wat de Boeddha u leert :
Namu Amida Butsu !*

JIKOJI MIKUUS

In Memoriam

Rev. Phillip Karl Kidmann
(1924-1997)

Op 12 mei overleed op 73-jarige leeftijd deze vooraanstaande Reverend van de Buddhist Churches of America, te Palo Alto (Californië).

In 1943 werd hij in het leger opgeroepen, maar een jaar later liep hij kinderverlamming op en werd in 1945 uit het leger ontslagen. Sedertdien verplaatste hij zich uitsluitend op een draagberrie. Zo ontmoette Shitoku hem in 1976 te Londen. In 1950 behaalde hij een M.A. in Anthropologie en Wereldgodsdiensten. In 1951 trok hij naar Japan, waar hij tien jaar lang bleef studeren en hoge academische graden behaalde.

Terug in de States trad hij in het onderwijs. Hij was o.a. werkzaam bij het oprichten van het Institute of Buddhist Studies te Berkeley, waar hij tot voor kort als docent werkzaam bleef.

Permanentie in Jikoji

Geheel volgens de traditie van beschikbaarheid zal vanaf maandag 15 september op experimentele basis een gedeeltelijke permanentie worden voorzien in Jikoji. Dit wil zeggen dat naast de gewone bijeenkomsten (zie bijeenkomstenrooster) de tempel en de bibliotheek ook toegankelijk zullen zijn op andere dagen. Voorlopig werd geopteerd op ~~maandag- en woensdagnmiddag~~ (van 12u. tot 17u.) en zaterdagvoormiddag (van 9.30u. tot 13u.). Op zaterdagvoormiddag (om 10.30u.)

zal tevens een eredienst worden gehouden. Voor meer inlichtingen bel Yuhō (03/281.56.-58).

Internet

Zoals voorheen reeds werd aangekondigd heeft de informatie-snelweg ook het Centrum voor Shin-Boeddhisme bereikt, dat nu naast een eigen Email-adres ook een eigen Homepage heeft: URL = <http://titan.glo.be/yuhō/index.html> of de mirrorsite <http://www.geocities.com/Athens/Delphi/3311> waar ook informatie is te vinden over de activiteiten van De Simpele Weg v.z.w. De site bevat naast info omtrent de werking van het Centrum en De Simpele Weg ook nog een html-versie van "Korte Presentatie van het Shin-Boeddhisme" door Shitoku A.Peel, alsook talrijke links naar andere boeddhistische sites. (en niet te vergeten...uitzonderlijk mooie prentjes...). Ook wordt gedacht aan een html-versie van Eko. Uitkijken dus...! (Commentaren en suggesties zijn natuurlijk meer dan welkom).

Schoonmaakdag

Het is weer tijd voor onze Herfst-tempelschoonmaak en wel op zaterdag 27 september vanaf 10u. Alle poetsmannen en -vrouwen daarheen! En néén, er zijn géén aflaten mee te verdienen!

Cursussen

De lesgevers van de Jikoji-cursussen hebben besloten om gedurende het winterseizoen een kleine sabbatical te houden en pas vanaf de

lente weer van start te gaan. De voorlopig geplande lezingenreeks zal terug een "Introductie tot het Boeddhisme" zijn, zij het dan vanuit een ietwat andere hoek. We houden u zeker op de hoogte.

De Simpele Weg

Het heeft lang geduurd, maar geduld wordt beloond. De publicatie van Daniëlle Girardin's boek "Inleiding tot de Boedha-Dharma" heeft concretere vormen aangenomen. De Simpele Weg zal het boek in samenwerking met de V.U.B.Press publiceren. De voorstelling van het boek wordt verwacht in januari 1998.

F. V. G.

De academische zitting van de F.V.G. (Faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen) heeft plaats op woensdag 24 september a.s. te 17u. in het Huis Osterrieth, Meir 85, 2000 Antwerpen. De colleges zelf hervatten op maandag 29 september, om 10u. Voor inlichtingen : F.V.G., Bist 164, 2610 Antwerpen-Wilrijk. Tel. 03/830.51.18

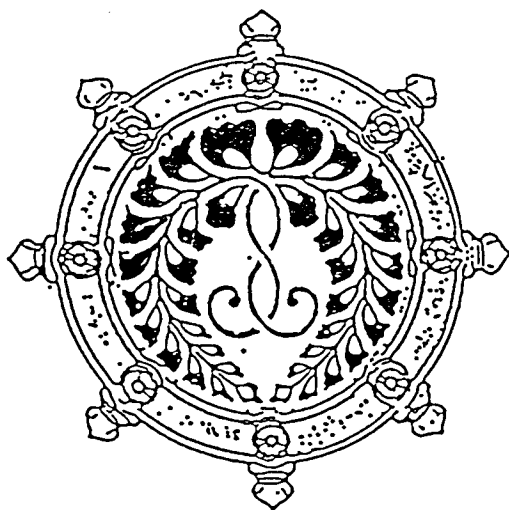
20 Jaar Centrum

Op 8 december (Jodo-E) a.s. zal het juist 20 jaar geleden zijn dat het Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w. is opgericht. Dit gebeurde onder de Hoge Bescherming van Zennon Kosho Ohtani, toenmalig Hoofdabt van Nishi-Hongwanji. Wat begon als een kleine shrine-room in het achterlokaaltje van een protestantse jeugddienst op de Grote Markt in Antwerpen is over de jaren heen echter uitgegroeid tot een volwaardige organisatie die, in nauw contact met de grootste Japans-Boeddhistische organisaties, instaat voor het beheer van Jikoji en die in samenwerking met De Simpele Weg instaat voor heel wat publicaties omtrent het Boeddhisme, niet te vergeten onze eigenste EKO. Dat en nog veel veel meer. Aan de bezieler Shitoku A. Peel en aan de medewerkers van het eerste uur wenst de redactie dan ook een dikke proficiat toe.

ROOSTER DER BIJEENKOMSTEN
Herfst 1997

- Di 02.09 19.30 Juseige (P)
Di 09.09 19.30 Junirai (Ré)
Di 16.09 19.30 Amida-kyo (Y)
Zo 21.09 10.30 O-Higan - Herfstviering - Shoshinge
Di 23.09 19.30 Sambutsuge (H)
Di 30.09 19.30 Juseige (Ru)
- Di 07.10 19.30 Junirai (K)
Di 14.10 19.30 Amida-kyo (P)
Di 21.10 19.30 Sambutsuge (Ré)
Di 28.10 19.30 Juseige (Y)
- Di 04.11 19.30 Junirai (H)
Di 11.11 19.30 Amida-kyo (Sh)
Di 18.11 19.30 Sambutsuge (Ru)
Za 22.11 14.30 Memoriaal L.Lammens - Shoshinge
Di 25.11 19.30 Juseige (K)
- Di 02.12 19.30 Junirai (P)
Zo 07.12 10.30 Jodo-E - Shoshinge ¹
Di 09.12 19.30 Amida-kyo (Ré)

¹ Feest van het Reine Land - Gedachtenis van Buddha Gautama's Verlichting.
20 jaar geleden werd het Centrum voor Shin-Boeddhisme opgericht.

J I K O J I

Tempel van het Licht van Mededogen

CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME v.z.w.
Pretoriastraat 68
2600 Antwerpen-Berchem

Tel. (Sh.A.Peel)

03/218.73.63

Fax

03/281.63.33

Tel. (Y.Br.Van Parijs)

03/281.56.58

E-mail

yuho@glo.be

WEBSITE

<http://titan.glo.be/yuho/index.html>

Mirrorsite

<http://www.geocities.com/Athens/Delphi/3311>

Verantwoordelijk uitgever : Y.B.Van Parijs - Callensstraat 38, 2600 Antwerpen-Berchem

Overname toegelaten mits bronvermelding en bewijsexemplaar

Drukkerij De Cliché - 2600 Berchem